

Cymorth i gynllunio eich ymddeoliad

Gwybodaeth am
eich Pensiwn y
Wladwriaeth ac
olrhain hen bensiwn

DWP

Adran Gwaith
a Phensiynau

Mae cael y wybodaeth a'r help cywir pan fyddwch am ymddeol yn hanfodol. Mae'r daflen hon yn sôn am y cymorth y gallech ei gael. Nid yw'n mynd i fanylion, ond mae'n egluro o ble y gallwch gael rhagor o wybodaeth a phwy i gysylltu ag ef. Efallai y gall sefydliadau eraill hefyd eich helpu.

Blaengynllunio

Nid yw fyth yn rhy gynnar i flaengynllunio a sicrhau bod gennych yr arian sydd ei angen arnoch pan fyddwch yn ymddeol. Bydd dechrau cynllun cynilo neu gynllun pensiwn yn ychwanegu at faint o arian sydd gennych i fyw arno pan fyddwch yn ymddeol.

I gael rhagor o wybodaeth am flaengynllunio, ewch i www.direct.gov.uk/dyfodolgwll

Mae dau adnodd defnyddiol ar y wefan:

- Mae'r 'Proffiliwr' yn cyfrifo eich oedran Pensiwn y Wladwriaeth a faint o Bensiwn sylfaenol y Wladwriaeth y gallech fod wedi'i gronni hyd yn hyn.
- Mae 'Waled y Dyfodol' yn cyfrifo faint o arian y gall fod ei angen arnoch i fyw.

Ar hyn o bryd oedran Pensiwn y Wladwriaeth yw 65 i ddynion. Mae oedran Pensiwn y Wladwriaeth i ferched yn codi'n raddol o 60 oed i 65 oed. Fodd bynnag, dylech fod yn ymwybodol bod y Llywodraeth wedi cynnig y bydd oedran Pensiwn y Wladwriaeth i ddynion a merched yn cynyddu o 65 oed i 66 oed erbyn 2020.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn www.direct.gov.uk/pensiwnywladwriaeth

Cael gwybod faint a gewch

I gael rhagor o fanylion am faint y gallech ei gael pan fyddwch yn cyrraedd eich oedran Pensiwn y Wladwriaeth, gallwch wneud cais am ragolwg Pensiwn y Wladwriaeth. Mae hyn yn fwy personol na'r 'Proffiliwr', gan egluro faint o arian y gallech ddisgwyl ei gael gan y Wladwriaeth.

Gwneud cais ar-lein yn
www.direct.gov.uk/rhagolwgpeniwn

Gwneud cais dros y ffôn
0845 300 0168

Os credwch efallai na chewch Pensiwn y Wladwriaeth llawn, gallwch ystyried talu cyfraniadau Yswiriant Gwladol gwirfoddol.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn
www.direct.gov.uk/ychwaneguatyg

Hwyrach mai dim ond rhan o'r darlun yw Pensiwn y Wladwriaeth. Os oes gennych bensiwn cwmni neu bensiwn personol, gallwch ofyn i'ch darparwr am ragolwg o faint y gallai ei dalu.

Os ydych wedi colli manylion hen gynllun pensiwn cwmni neu bersonol, gall y Gwasanaeth Olrhain Pensiynau helpu i roi manylion cyswllt ar ei gyfer. Bydd angen i chi gysylltu â'r cynllun pensiwn eich hun i weld a oes gennych hawl i unrhyw beth.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn
www.direct.gov.uk/olrhainpeniwn

Gall rhagolygon roi syniad i chi o faint o incwm y bydd gennych pan fyddwch wedi ymddeol. Ond efallai y byddwch am gael cyngor annibynnol. I gael gwybod sut i wneud hynny, ewch i www.moneymadeclear.org.uk

Cyrraedd Oedran Pensiwn y Wladwriaeth

Mae llawer o bobl yn mwynhau gweithio ac yn parhau i weithio dros oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Hwyrach bod gennych fwy o opsiynau nag a gredwch.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn
www.direct.gov.uk/dyfodolgwel

Gallwch hawlio eich Pensiwn y Wladwriaeth os ydych yn parhau i weithio neu beidio. Neu gallwch ohirio gwneud cais i gael Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol ychwanegol neu gyfandaliad yn ogystal â'ch Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol ar ddyddiad yn ddiweddarach. Gelwir hyn yn 'gohirio' eich pensiwn.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn
www.direct.gov.uk/gohiriopensiwnywladwriaeth

Cyn i chi gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth, byddwn yn cysylltu â chi i ddweud wrthyich beth sydd angen i chi ei wneud. Os nad ydych wedi clywed gennym erbyn i chi fod bythefnos i ffwrdd o oedran Pensiwn y Wladwriaeth, ffoniwch ni ar 0800 731 7936.

Ffonau testun

Os oes gennych ffôn testun am na allwch siarad neu glywed yn dda, mae rhifau gwahanol ar gyfer pob gwasanaeth a restrir yn y daflen hon. Nid yw'r rhifau hyn yn derbyn galwadau llais na negeseuon testun o ffonau symudol.

Rhagolwg Pensiwn y Wladwriaeth Ffôn Testun **0845 300 0169**.

Mae gennym hefyd daflenni gwybodaeth sylfaenol sy'n cwmpasu:

- Cymorth os ydych yn sâl neu'n anabl
- Cymorth ar gyfer gofalwyr
- Cymorth i rieni a gwarcheidwaid
- Cymorth yn dilyn marwolaeth
- Cymorth os ydych yn chwilio am waith

Mae'r wybodaeth hon mewn fformatau eraill ar gais.

Os na allwch ddefnyddio'r rhyngrwyd, gallwch ffonio am daflen fanylach.

Ffôn **0845 606 5065**

Ffôn Testun **0845 604 0210**

Cost galwadau

Mae galwadau i rifau 0800 yn y daflen hon am ddim o linellau daear BT a'r rhan fwyaf o ffonau symudol.

Ni ddylai galwadau i rifau 0845 o linellau daear BT gostio mwy na 7c y funud a 11c am sefydlu'r alwad. Efallai y byddwch yn talu mwy os defnyddiwch gwmni ffôn arall neu ffôn symudol. Gall galwadau o ffonau symudol gostio hyd at 40c y funud, felly holwch eich darparwr gwasanaeth am gost galwadau. Roedd y prisiau'n gywir ar y dyddiad isod.

Canllaw yn unig yw'r daflen hon ac nid yw'n cwmpasu'r holl amgylchiadau a all godi. Rydym wedi gwneud ein gorau i sicrhau bod y daflen yn gywir ar y dyddiad isod. Mae'n bosibl y bydd rhywfaint o'r wybodaeth wedi'i gorsymleiddio neu'n dod yn llai cywir dros amser, er enghraifft oherwydd newidiadau i'r gyfraith. Rydym yn argymhell eich bod yn cael cyngor annibynnol cyn gwneud penderfyniadau ariannol ar sail y daflen hon.

Nod y Ganolfan Byd Gwaith yw darparu gwasanaeth o safon uchel i'w holl gwsmeriaid. Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn ein Siarter Cwsmeriaid yn www.direct.gov.uk/siarterdwp